

Arvioitavat kokonaisuudet: Infektiosairaudet

Arvioitavat kokonaisuudet: Infektiosairaudet	1
EPA1: Tuore HIV, ensikäynti infektio-oliglinikalla	1
EPA 2: Borrelioosi-epäilyn vuoksi infektio-oliglinikalle lähetetty potilas.....	3
EPA 3: Immuniipuutosepäilyn alkuselvittely infektio-oliglinikalla	4
EPA 4: Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle	6
EPA 5: Tekonivelinfektion hoito.....	7
EPA/ sisätautialojen yhteinen koulutusrunko – Vuodeosastokierto	9
EPA/sisätautialojen yhteinen koulutusrunko - Päivystyspotilaan hoito	11

EPA1: Tuore HIV, ensikäynti infektio-oliglinikalla

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hoitaa tuoreen HIV-diagnoosin saaneen potilaan ensikäynnin infektio-oliglinikalla.

Määritelmä ja rajoitukset

Koskee toimintaa infektiosairauksien ajanvarauspoliglinikalla.

Erikoistuva osaa ydinasiat HIV-infektioista ja osaa soveltaa näitä tietoja yksilöllisesti potilaan hoitoon.

Osaa tarvittaessa konsultoida erikoislääkääriä neuvojen ja ohjeiden saamiseksi.

Osaa toimia moniammatillisen tiimin jäsenenä hyödyntäen muiden osaamista.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva lääkäri ei hallitse HIV-infektion hoidon periaatteita, mikä voi johtaa esim. lääkeresistenssin kehittymiseen tai interaktio-ongelmiin potilaan mahdollisen muun lääkkityksen kanssa.

Erikoistuva lääkäri ei havaitse mahdollisia HIV:n seurannaissairauksia, joka voi johtaa näiden hoidon viivästymiseen.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Oma osaaminen ja tiedonhallinta

Vuorovaikutustaidot

Yhteistyötaidot

Johtaminen

Ammatillisuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva osaa käydä anamneesin läpi koskien HIV:n tartuntatapaa, arviota tartuntapaikasta ja -ajasta, mahdollisten ensitautioireiden esiintymistä sekä informoivia ja testiin ohjattavia kontakteja.
- Erikoistuva osaa kartoittaa potilaan yleisterveyden kiinnittäen erityisesti huomiota B- ja C-hepatiittitartutukseen, päihteiden käyttöön, kardiovaskulaaririskitekijöihin sekä rokotusstatukseen.
- Erikoistuva osaa antaa potilaalle ajantasaista informaatiota HIV-infektiosta, sen hoidosta ja ennusteesta.
- Erikoistuva osaa tukea potilasta sairauskriisissä.
- Erikoistuva tuntee ajantasaiset lääkityssuositukset.
- Erikoistuva osaa valita lääkehoidon huomioiden suositukset, primaariresistenssimäärityksen, potilaan muut sairaudet ja lääkitykset sekä elintavat.
- Erikoistuva osaa arvioida tarpeen ja tarvittaessa aloittaa lisälääkitykset opportunisti-infektioiden ehkäisemiseksi.
- Erikoistuva täyttää HIV-seurantarekisterin (InfCare) ja tekee tartuntatauti-ilmoituksen.
- Erikoistuva huomioi rokotussuojan täydentämistarpeet ja ohjaa potilaan tarvittaessa hammashoittoon sekä naiset gynekologin seurantaan.
- Erikoistuva toimii yhteistyössä poliklinikan hoitotiimin kanssa lääkitysohjeiden läpikäymisessä, jatkohoitosuunnitelman toteuttamisessa, kontaktien informoinnissa ja testiin ohjaamisessa sekä henkisen tuen antamisessa potilaalle.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Itseohjautuva opiskelu.

Hoitopäätösten muodostaminen ja toteuttaminen asteittain itsenäisesti ohjauksen alaisena.

Hoitopäätösten perusteluja ja vaihtoehtoja käydään läpi ohjauksen aikana.

Arviointimenetelmät

Vastaanottotapahtuman arviointi (Mini-CEX)

Potilastapauskeskustelut

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

EPA suoritetaan koulutuksen aikana vähintään kahdesti: erikoistumisen alkuvaiheessa ja viimeisen vuoden aikana

Lähtötason oletetaan olevan 3: Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena

Luottamuksen taso 4 (toiminta ilman ohjausta) saavutetaan yleensä koulutuksen viimeisen vuoden aikana

Kirjallisuus

<http://arvosta.fi/>

<https://www.eacsociety.org/guidelines/eacs-guidelines/>

EPA 2: Borrelioosi-epäilyn vuoksi infektiopoliklinikalle lähetetty potilas

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hoitaa borrelioosi-epäilyn vuoksi lähetetyn potilaan ensikäynnin / jatkokäynnin infektiopoliklinikalla.

Määritelmä ja rajoitukset

Koskee toimintaa infektiosairauksien ajanvarauspoliklinikalla.

Erikoistuva osaa ydinasiat borrelioosiin viittaavista oireista ja löydöksistä ja osaa soveltaa näitä tietoja yksilöllisesti potilaan tilanteeseen.

Osaa tarvittaessa konsultoida erikoislääkärinä neuvojen ja ohjeiden saamiseksi.

Osaa toimia moniammatillisen tiimin jäsenenä hyödyntäen muiden osaamista.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Mahdolliseen lumbaalipunktioon tai nivelpunktioon liittyvät komplikaatoriskit hyvin pieniä, mutta mahdollisia.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Oma osaaminen ja tiedonhallinta

Vuorovaikutustaidot

Yhteistyötaidot

Johtaminen

Ammatillisuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva osaa käydä anamneesin läpi koskien borrelioosin tartuntatapaa, arviota tartuntapaikasta ja -ajasta, mahdollisten edeltävien iho-oireiden/löydösten havaitsemista ennen nykyoireiden olemassaoloa.
- Erikoistuva osaa kartoittaa potilaan edeltävän oirehistorian ajalta ennen oletettua tartunta-ajankohtaa.
- Erikoistuva osaa antaa potilaalle ajantasaista informaatiota borrelioosista ja myös muista puutiaisvälitteisistä taudeista, niiden hoidosta ja ennusteesta.
- Erikoistuva osaa tukea potilasta kokemansa oireiston aiheuttamassa mahdollisessa epätietoisuudessa.
- Erikoistuva tuntee ajantasaiset diagnostiset laboratoriotutkimukset sekä niiden rajoitukset/puutteet.
- Erikoistuva osaa selittää nämä myös potilaalle.
- Erikoistuva osaa arvioida erotusdiagnostisiin tarpeisiin otettavat laboratoriotutkimukset. Erikoistuva osaa kertoa potilaalle tarvittavien erotusdiagnostisten laboratorio- ja kuvantamistutkimusten indikaatiot.

- Erikoistuva osaa arvioida lumbaali- tai nivelpunktion teon tarpeen ja kertoa, miksi ja miten lumbaali- tai nivelpunktio tehdään sekä kertoa mahdollisista riskeistä (infektio- ja päänsärkyriski).
- Erikoistuvaa osaa valita mahdollisesti tarvittavat muiden alojen konsultaatiot.
- Erikoistuva osaa valita lääkehoidon huomioiden ajantasaiset suositukset välttämättä turhia ”vain varmuuden vuoksi annettavia” kuureja. Erikoistuva osaa perustella potilaalle mahdollisen antibiootihoidosta pidättäytymisen syyt.
- Erikoistuva huomioi muuhun puutiaisvälitteiseen infektiin (puutiaisaiivotulehdukseen) tarkoitettujen rokotussuojien suositusten, mikäli potilaan kanssa keskustelussa käy ilmeiseksi, että tällaista potilaalle voisi suositella.
- Erikoistuva toimii yhteistyössä poliklinikan hoitotiimin kanssa lumbaalipunktio- tai nivelpunktio-toimenpiteen suunnittelussa, toteutuksessa ja jälkiseurannassa, mikäli toimenpide on tarpeen; lääkityksen ohjeistamisessa; jatkohoitosuunnitelman toteuttamisessa; sekä tuen antamisessa potilaalle.
- Erikoistuva osaa tarvittaessa harkita ja suunnitella mahdollisesti tarvittavaa oireenmukaista lääkitystä tai jopa kuntoutusta potilaalle välttämättä turhaa medikalisaatiota ja/tai yleisten oireiden vuoksi ”sairaaksi leimaamista”. Erikoistuva osaa selittää potilaalle mediassa käytetyn ”krooninen borreliosisi” –termin harhan ja selittää PTLDS (post-Lyme-Disease-syndrooman) sisällön ja oletetun mekanismin.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Itseohjautuva opiskelu.

Hoitopäätösten muodostaminen ja toteuttaminen asteittain itsenäisesti ohjauksen alaisena.

Hoitopäätösten perusteluja ja vaihtoehtoja käydään läpi ohjauksen aikana.

Arviointimenetelmät

Vastaanottotapahtuman arviointi (Mini-CEX)

Potilastapauskeskustelut

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Lähtötason oletetaan olevan 3: Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena

Luottamuksen taso 4 (toiminta ilman ohjausta) saavutetaan yleensä koulutuksen viimeisen vuoden aikana

Kirjallisuus

[EPA 3: Immuunipuutosepäilyyn alkuselvittely infektio- ja poliklinikalla](#)

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva hoitaa primääriin immuunipuutoksen epäilyn vuoksi infektio- ja poliklinikalle lähetetyn potilaan vastaanottokäynnin.

Määritelmä ja rajoitukset

Koskee toimintaa infektiosairauksien ajanvarauspoliklinikalla.

Erikoistuva osaa ydinasiat immuunipuutoksiin viittaavista oireista ja löydöksistä ja osaa soveltaa näitä tietoja yksilöllisesti potilaan tilanteeseen.

Osaa tarvittaessa konsultoida erikoislääkärinä neuvojen ja ohjeiden saamiseksi.

Osaa toimia moniammatillisen tiimin jäsenenä hyödyntäen muiden osaamista.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei hallitse immuunipuutukseen viittaavia oireita tai löydöksiä, mikä voi johtaa diagnoosin ja mahdollisen hoidon viivästymiseen.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Oma osaaminen ja tiedonhallinta

Vuorovaikutustaidot

Yhteistyötaidot

Johtaminen

Ammatillisuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuva osaa käydä anamneesin läpi koskien potilaalla esiintyneitä infektioita lapsuudesta nykypäivään kiinnittäen huomiota infektioiden tyyppiin, vakavuuteen ja esiintymistiheyteen sekä mikrobilääkkeiden käyttötarpeeseen.
- Erikoistuva osaa arvioida, onko infektioita esiintynyt poikkeavan paljon tavanomaiseen verrattuna.
- Erikoistuva osaa käydä anamneesin läpi mahdollisiin autoimmuuni-ilmentymiin viittaavien oireiden suhteen.
- Erikoistuva osaa huomioida sukuanamneesin merkityksen erityisesti infektioherkkyyden, todettujen immuunipuutosten, autoimmuunisairauksien sekä maligniteettien suhteen.
- Erikoistuva osaa tulkita immunologisten perustutkimusten tulokset.
- Erikoistuva osaa arvioida mahdollisten jatkotutkimusten tarpeen ottaen huomioon kokonaisvaltaisesti potilaan anamneesin, sukuanamneesin sekä tehtyjen tutkimusten tulokset ja osaa ohjelmoida tarpeelliset jatkotutkimukset näiden herättäessä epäilyn immuunipuutuksesta.
- Erikoistuva osaa arvioida, milloin jatkotutkimukset eivät ole tarpeen.
- Erikoistuva osaa informoida potilasta tehtyjen tutkimusten tuloksista ja tehdystä kokonaisarviosta immuunipuutosepäilyn suhteen.
- Erikoistuva osaa selittää potilaalle, miksi mahdollisia jatkotutkimuksia ohjelmoidaan.
- Mikäli alkuselvittelyt eivät herätä immuunipuutosepäilyä ja jatkotutkimusten tarvetta, erikoistuva osaa selvittää tilanteen potilaalle ymmärrettävästi ja tarvittaessa tukea potilasta tilanteessa.
- Erikoistuva toimii yhteistyössä poliklinikan hoitotiimin kanssa jatkosuunnitelman toteuttamisessa.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Itseohjautuva opiskelu.

Hoitopäätösten muodostaminen ja toteuttaminen asteittain itsenäisesti ohjauksen alaisena.

Hoitopäätösten perusteluja ja vaihtoehtoja käydään läpi ohjauksen aikana.

Arviointimenetelmät

Vastaanottotapahtuman arviointi (Mini-CEX)

Potilastapauskeskustelut

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

EPA suoritetaan koulutuksen aikana vähintään kahdesti: erikoistumisen alkuvaiheessa ja viimeisen vuoden aikana

Lähtötason oletetaan olevan 3: Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena

Luottamuksen taso 4 (toiminta ilman ohjausta) saavutetaan yleensä koulutuksen viimeisen vuoden aikana

Kirjallisuus

[EPA 4: Konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle](#)

Lyhyt kuvaus

Infektiolääkärin työssä konsultaatioiden tarjoaminen oman yksikön ulkopuolelle kuuluu sekä erikoislääkärin että erikoistuvan lääkärimenokuvaan.

Määritelmä ja rajoitukset

Koskee sekä puhelinkonsultaatioita että kirjallisia konsultaatioita.

Osaa tarvittaessa konsultoida erikoislääkärinä neuvojen ja ohjeiden saamiseksi.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei osaa kysyä asianmukaisia tarkentavia lisäkysymyksiä, jolloin olennaisia tietoja voi jäädä saamatta tai ei osaa tarvittaessa hakea tietoa kirjallisuudesta tai konsultoida erikoislääkärinä. Tästä voi seurata, että potilas ei saa asianmukaista hoitoa ja potilaan sairaus pahenee.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Oma osaaminen ja tiedonhallinta

Vuorovaikutustaidot

Yhteistyötaidot
Ammatillisuus

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- esittäytyy puhelinkonsultaation pyytäjälle
- varmistaa puhelinkonsultaatiota pyytävän henkilön virka-aseman ja toimipaikan
- varmistaa sen potilaan henkilötiedot, josta konsultaatiota pyydetään
- tarkentaa tarvittaessa kysymyksenasettelun ja määrittää sen kiireellisyyden
- tarkentaa tarvittaessa lisäkysymysten avulla saamansa oleelliset tiedot
- antaa selkeät ajantasaiseen lääketieteelliseen tietoon perustuvat suositukset
- konsultoi tarvittaessa erikoislääkärinä tai kliinistä mikrobiologiaa tai perehtyy kirjallisuuteen aiheesta
- tarvittaessa ohjaa toisen erikoislääkärin luo
- antaa vaihtoehtoiset suositukset siltä varalta, ettei potilaan tilanne etene odotetulla tavalla
- tarjoaa mahdollisuutta jatkokonsultaatioon
- kertaa lopuksi sovitut asiat
- noudattaa ammatillisen vuorovaikutuksen periaatteita
- tarvittaessa tekee potilasasiakirjoihin merkinnän käydystä keskustelusta
- osaa kirjoittaa kirjalliseen konsultaatiopyyntöön konsultaatiovastauksen, joka noudattaa edellä olevia periaatteita

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Itseohjautuva opiskelu.

Hoitopäätösten muodostaminen ja toteuttaminen asteittain itsenäisesti ohjauksen alaisena.
Hoitopäätösten perusteluja ja vaihtoehtoja käydään läpi ohjauksen aikana.

Arviointimenetelmät

Potilastapauskeskustelut
Havainnoinnin yleistyökalu

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

EPA suoritetaan koulutuksen aikana vähintään kahdesti: erikoistumisen alkuvaiheessa ja kahden viimeisen vuoden aikana

Lähtötason oletetaan olevan 3: Toiminta epäsuoran ohjauksen alaisena

Luottamuksen taso 4 (toiminta ilman ohjausta) saavutetaan yleensä koulutuksen kahden viimeisen vuoden aikana

Kirjallisuus

EPA 5: Tekonivelinfektion hoito

Lyhyt kuvaus

Erikoistuva lääkäri hoitaa tekonivelinfektiopotilaan infektiokonsultaation ja suunnittelee antibiootihoidon.

Määritelmä ja rajoitukset

Erikoistuva osaa ydinasiat tekonivelinfektioiden diagnostiikasta ja hoidosta ja osaa soveltaa näitä tietoja yksilöllisesti potilaan hoitoon.

Osaa tarvittaessa konsultoida erikoislääkärinä neuvojen ja ohjeiden saamiseksi.

Osaa toimia moniammatillisen tiimin jäsenenä hyödyntäen muiden osaamista.

Osaa kertoa potilaalle tekonivelinfektion ennusteesta, hoidosta ja selittää suunnitellun antibiootihoidon toteutuksen.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Erikoistuva ei osaa tunnistaa tekonivelinfektiota ja ohjata potilasta kirurgiseen näytteenottoon, tai valita oikeaa hoitoa, mikä voi johtaa komplikaatioihin (sepsis, tekonivelen/raajan menetys).

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen

Vuorovaikutustaidot

Yhteistyötaidot

Ammatillisuus

Tieteellinen asiantuntijuus

Terveyden edistäminen

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Osaa tehdä potilaalle asianmukaisen statuksen ja arvioida, tarvittaessa yhteistyössä ortopedin kanssa, sopivatko löydökset tekonivelinfektioon vai onko tilanteelle muita selityksiä.
- Ymmärtää, että tekonivelinfektioissa pyritään näytteenottoon ennen antibiootin aloitusta.
- Osaa varmistaa työdiagnoosin arvioimalla kliiniset löydökset ja tuntemalla mikrobiologisten löydösten, nivelnesteen solumäärityksen ja muiden laboratorioparametrien merkityksen tekonivelinfektion diagnostiikassa.
- Kykenee ammatilliseen yhteistyöhön kirurgin ja hoitohenkilökunnan kanssa.
- Osaa aloittaa empiirisen antibiootihoidon ennen viljelyvastausten valmistumisista ja arvioida empiirisen aloitusantibiootin osuvuuden viljelyvastausten valmistuttua.
- Osaa arvioida potilaan perussairauksien vaikutusta hoitoon
- Osaa valita aiheuttajamikrobiin tehoavan, suositusten mukaisen antibiootihoidon huomioiden allergiat ja interaktiot.
- Osaa valita antibiootin oikean annostelureitin, annoksen ja hoidon keston.
- Ymmärtää valitun kirurgisen hoidon vaikutuksen potilaalle suunniteltuun hoitoon.
- Osaa arvioida, onko potilas septinen ja ohjeistaa septisen potilaan hoidon.

- Osaa kertoa potilaalle tekonivelinfektion löydöksistä ja antibioottihoitosuunnitelmasta ymmärrettävästi.
- Osaa suunnitella tarvittavat verikoeseurannat ja tehdä yhteistyötä kirurgin kanssa polikliinisen seurannan suunnittelussa.
- Osaa arvioida hoitovastetta välittömän postoperatiivisen vaiheen jälkeisessä hoidossa.
- Osaa tukea potilasta.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Kirjallisiin tekonivelinfektion hoito-ohjeisiin tutustuminen.
Useiden tekonivelinfektiokonsultaatiokäyntien ja vastaanottojen seuraaminen.

Arviointimenetelmät

Mini-CEX
Potilastapauskeskustelu

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumisen loppuvaiheessa, jolloin erikoistuvalla on valmiudet hallita vierasesineinfektion hoidon erityispiirteitä ja kyätä itsenäiseen moniammatilliseen yhteistyöhön.

Kirjallisuus

EPA/ sisätautialojen yhteinen koulusrunko – Vuodeosastokierto

Kategoria: Sisätautialojen yhteinen koulusrunko

Lyhyt kuvaus

Kokonaisuus sisältää lääkärikierron toteutuksen yhdessä potilaan hoitoon osallistuvien henkilöstöryhmien kanssa. Se käsittää kiertoon valmistautumisen, potilaan sairaudenkulun arvioinnin, erotusdiagnostiikan pohtimisen sekä jatkotutkimus- ja hoitosuunnitelman laatimisen. Erikoistuva osaa huomioida lääkkeiden mahdolliset interaktiot, ymmärtää lääkelistan päivittämisen tärkeyden ja osaa laatia jatkohoito-ohjeistuksen kotiutusta tai jatkohoitoon siirtämistä ajatellen. Erikoistuva osaa arvioida potilaiden hoidon ja tutkimusten kiireellisyysjärjestyksen. Toimiva vuorovaikutus sekä hoitohenkilökunnan että potilaan ja potilaan omaisten kanssa vaaditaan.

Määritelmä ja rajoitukset

Koskee vuodeosastotoimintaa

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Kirjaamiseen ja lääkelistaan liittyvät puutteet ja hoitohenkilökunnan tai potilaan puutteellinen ohjeistus voivat vaarantaa potilaan hoidon onnistumisen ja lisätä komplikaatioiden riskiä. Puuttuva tai väärin suunnattu tutkimus voi estää tai hidastaa oikean diagnoosin ja hoidon löytymistä.

Potilaiden kotiuttaminen ei ole oikea-aikaista, jolloin osastopaikat eivät ole tarkoituksenmukaisimmassa käytössä.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen. Kokonaisuuksien hallinta ja tiedon soveltaminen. Taito päätöksentekoon. Johtamistaidot, vuorovaikutustaidot ja yhteistyötaidot. Kirjaaminen ja ohjeistus.

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuja hallitsee yleisimmät sisätautisairaudet, osaa arvioida sairauden kulun, sairaalahoidon pituuden ja tarvittavat hoitotoimenpiteet.
- Osaa huomioida eri lääkkeiden yhteisvaikutukset, lääkehoidon keston ja mahdolliset haittavaikutukset
- Erikoistuva osaa valmistautua kiertoon tutustumalla potilaiden sairauskertomustietoihin sopivassa laajuudessa ja osaa suunnitella kierron toteutuksen logistisesti järkevästi
- Osallistaa potilaiden hoitoon osallistuvat henkilöstöryhmät keskusteluun sekä kierron toteutukseen ja potilaiden hoidon suunnitteluun
- Osaa ottaa hoidettavan ongelman kannalta olennaisen anamneesin ja tehdä tarvittavan statuksen
- Osaa hyödyntää muiden erikoisalojen erityisosaamista ja tarvittaessa konsultoida. Osaa hyödyntää moniammatillista yhteistyötä, kuten fysioterapeutteja ja hoitotyön asiantuntijoita (esim diabeteshoitajia)
- Osaa tehdä jatkosuunnitelman ja valita sopivat diagnostiset tutkimukset ja hoitotoimenpiteet
- Osaa arvioida valitun hoidon vastetta vitaalielintoimintoja, nestetasapainoa, kliinistä tilaa, sekä laboratorio- ja röntgentutkimuksien tuloksia seuraamalla ja oikea-aikaisesti muuttaa hoitosuunnitelmaa, jos annetulle hoidolle ei saada vastetta tai potilaan tila huonontuu
- Tekee ja kirjaa mahdolliset hoidonrajauspäätökset
- Kotiutustilanteessa osaa huomioida yleistilan, elintoimintojen ja liikkumisen vaikutukset kotona pärjäämiseen hankkimalla keskeisiä tietoja potilaan sairauskertomusmerkinnöistä, hoitomerkinnoista, tutkimustuloksista ja tutkimalla sekä haastatteleamalla potilasta.
- Osaa antaa ja kirjata selkeät hoito-ohjeet ja dokumentit (reseptit, todistukset)
- Siirrettäessä jatkohoitoon, kirjaa epikriisiin olennaiset jatkohoidossa edellytettävät asiat ja suunnitelman
- Osaa viestiä potilaalle ja potilaan omaisille oleelliset asiat
- Kunnioittaa potilaan itsemääräämisoikeutta ja yksityisyyden suojaa
- Toimii empaattisesti ja ammattimaisesti

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Harjoittelu toimintaa seuraamalla, yhdessä ohjaajan kanssa.

Asteittain itsenäinen työskentely osastolla, hoitopäätösten muodostaminen ja toteuttaminen. Itseohjautuva opiskelu: teoria, sähköisten tietokantojen hyödyntäminen, hoitoketjuihin tutustuminen

Arviointimenetelmät

1. Osaston kierto ja potilaan kotiuttaminen. Lääkehoidon ja tutkimusten suunnittelu, jatkohoidon suunnittelu ja ohjeistus. Erikoistuva toimii ohjauksen alaisena. Palautekeskustelu tapahtuman päätteeksi. Erikoistuva kuvaa tapahtuman ja oleelliset tiedot ja taidot, joita tarvitaan. Erikoistuva saa palautetta ja asettaa seuraavat oppimistavoitteet.
2. Palautekeskustelu itsenäisesti hoidetun kierron jälkeen. Käydään läpi tärkeimmät diagnostiset ja erotusdiagnostiset seikat eri potilasryhmissä, hoitomerkinnot ja onnistuminen näissä. Nimetään tarvittaessa osaamisessa täydennettäviä osa-alueita tavoitteiden asettamiseksi.
3. Haastatellaan (vaihtoehtona palautekaavake) hoitotiimin muita jäseniä (viestintä, oleellisen huomiointi, sujuvuus)
4. Itsearviointi: tekeekö realistisen arvion osaamisestaan. Osaako nimetä mahdolliset kehittämistarpeet.

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen koulutusrunkovaiheessa, pääsääntöisesti jo koejakson aikana, koska kyseessä alan erikoistuvan perustehtävät.

EPA/sisätautialojen yhteinen koulutusrunko - Päivystyspotilaan hoito

Kategoria: Sisätautialojen yhteinen koulutusrunko

Lyhyt kuvaus

EPA koskee sairaalan päivystyspoliklinikan sisätautialojen potilasta. Se käsittää saatavilla oleviin esitetoihin perehtymisen tilanteen kiireellisyyssaste huomioiden, potilaan sairauksenkulun arvioinnin (vaaran merkkien huomioiden), potilaan haastattelun, potilaan kliinisen tutkimisen, lääkelistan selvittämisen, erotusdiagnostiikan pohtimisen, päivystykselliset tutkimukset sekä jatkotutkimus- ja hoitosuunnitelman laatimisen. Erikoistuva osaa ennakoita potilaan tilassa tapahtuvia nopeita muutoksia, huomioida tutkimusten ja lääkkeiden valintaan vaikuttavat tekijät, ja osaa laatia jatkohoito-ohjeistuksen kotiutusta tai jatkohoitoon siirtämistä ajatellen.

Määritelmä ja rajoitukset

EPA keskittyy yksittäisen potilaan hoitoon eikä pidä sisällään päivystyksen kokonaislogistiikan hoitoa.

Mahdolliset riskit ja komplikaatiot

Kirjaamiseen liittyvät puutteet ja hoitohenkilökunnan tai potilaan puutteellinen ohjeistus voivat vaarantaa potilaan hoidon onnistumisen ja lisätä komplikaatioiden riskiä. Hyperakuutissa tilanteessa välittömän tilannearvion ja hoidonaloituksen laiminlyönnistä voi seurata potilaan menehtyminen. Diagnostisen päättelyn virheellisyyksistä seuraa asianmukaisen hoidon viivästyminen, tilanteen vaikeutuminen ja hoitojakson pitkittyminen. Turhat tutkimukset viivästyttävät hoitoa ja aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia.

Keskeiset CanMEDS-osaamisalueet

Lääketieteellinen osaaminen. Johtamistaidot. Vuorovaikutustaidot. Yhteistyötaidot. Oma osaaminen ja tiedonhallinta.

Suoritusta koskevat odotukset (tiedot, taidot ja asenteet)

- Erikoistuja hallitsee yleisimmät akuutit sisätautisairaudet ja niiden erotusdiagnoosiin, osaa arvioida sairauden kulun, osaa etsiä ja seurata potilaan tilan huonontumista ennakoivat merkit ja tarvittavat hoitotoimenpiteet.
- Erikoistuva osaa valmistautua potilaan kohtaamiseen tutustumalla potilaiden sairauskertomustietoihin sopivassa laajuudessa ja osaa suunnitella tarvittavat tutkimukset logistisesti järkevästi. Osaa arvioida potilaan vitaletoiminnat hänen saapuessa ensiapuun.
- Osaa ottaa hoidettavan ongelman kannalta olennaisen anamneesin ja tehdä tarvittavan statuksen.
- Osaa valita tilanteeseen sopivan lääkityksen, tietää niiden yleisimmät ja tärkeimmät yhteisvaikutukset, ja tärkeimmät akuutit haittavaikutukset sekä osaa huomioida allergiat.
- Osaa hyödyntää muiden erikoisalojen erityisosaamista ja tarvittaessa konsultoida.
- Osaa valita ensihoidon, lähetteen ja muun hoitohenkilökunnan tietojen perusteella tarvittavat alustavat diagnostiset tutkimukset ja tarkentaa tutkimuksia potilaan haastattelun ja statuksen perusteella.
- Osaa arvioida valitun hoidon vastetta vitaletoimintoja, nestetasapainoa, kliinistä tilaa, sekä laboratorio- ja röntgentutkimusten tuloksia seuraamalla ja oikea-aikaisesti muuttaa hoitosuunnitelmaa, jos annetulle hoidolle ei saada vastetta tai potilaan tila huonontuu.
- Osaa tehdä jatkosuunnitelman osastohoitoa tai kotiutusta varten. Osaa valita oikean jatkohoitopaikan (koti, kotisairaala, tk-vuodeosasto, ylempään/alempaan tason sairaala, oma sairaala).
- Osaa antaa ja kirjata selkeät hoito-ohjeet ja dokumentit (reseptit, todistukset).
- Kunnioittaa potilaan itsemääräämisoikeutta ja yksityisyyden suojaa, mutta pystyy toimimaan pakkotilanteessa potilaan tahdon vastaisesti käyttäen persoonallisuuttaan, asianmukaisia lääkkeitä ja tiimiä apunaan.
- Toimii empaattisesti ja ammattimaisesti.

Ohjaus- ja harjoittelumenetelmät

Harjoittelu toimintaa seuraamalla, ja aluksi tiiviissä seniorin tai kokeneemman erikoistuvan ohjauksessa.

Asteittain itsenäinen työskentely, hoitopäätösten muodostaminen ja toteuttaminen.

Itseohjautuva opiskelu: teoria, sähköisten tietokantojen hyödyntäminen, hoitoketjuihin tutustuminen

Simulaatioharjoittelut

Arviointimenetelmät

1. Päivystyspotilaan tutkimisen ja hoidon arviointi potilastilannetta seuraamalla. Palautekeskustelu tapahtuman päätteeksi. Erikoistuva kuvaa tapahtuman ja oleelliset tiedot ja taidot, joita tarvitaan. Erikoistuva saa palautetta ja asettaa seuraavat oppimistavoitteet.
2. Palautekeskustelu itsenäisesti hoidetun potilaan jälkeen. Käydään läpi tärkeimmät diagnostiset ja erotusdiagnostiset seikat eri potilasryhmissä, hoitomerkinnot ja onnistuminen näissä. Nimitään tarvittaessa osaamisessa täydennettäviä osa-alueita tavoitteiden asettamiseksi.

3. Haastatellaan (vaihtoehtona palautekaavake) hoitotiimin muita jäseniä (viestintä, oleellisen huomiointi, sujuvuus)
4. Itsearviointi: tekeekö realistisen arvion osaamisestaan. Osaako nimetä mahdolliset kehittämistarpeet.

Koulutuksen vaihe, jossa yleensä saavutetaan

Erikoistumiskoulutuksen koulutusrunkovaiheessa, koska kyseessä alan erikoistuvan perustehtävä.